

Administratieve lasten in België voor het jaar 2014

Op vraag van de regering heeft het Federaal Planbureau in samenwerking met de Dienst voor Administratieve Vereenvoudiging (DAV) een raming uitgevoerd van de administratieve lasten voor Belgische ondernemingen en zelfstandigen in 2014. Het betreft de achtste enquête die sinds 2000 tweejaarlijks wordt uitgevoerd volgens eenzelfde procedure. De regelgevingsdomeinen die in de vragenlijst werden voorgelegd, zijn fiscaliteit, werkgelegenheid en milieu. Naast het kwantitatieve deel bevat de enquête ook een belangrijk kwalitatief luik waarin gepeild wordt naar de mening van ondernemingen en zelfstandigen over de problematiek van de administratieve lasten.

Uit de recente enquête blijkt dat de totale kostprijs van de administratieve lasten voor ondernemingen en zelfstandigen is gestegen van 6,36 miljard euro in 2012 tot 6,64 miljard euro in 2014. Die evolutie verbergt twee tegenovergestelde bewegingen: de totale kosten stijgen voor de ondernemingen en dalen voor de zelfstandigen. Deze afwijkende evolutie van de kostprijs van de administratieve lasten tussen de ondernemingen en de zelfstandigen is zichtbaar sinds 2008. Uitgedrukt in procent van het bbp, daalde het totale relatieve gewicht van de administratieve lasten die wegen op de ondernemingen en de zelfstandigen lichtjes tot 1,66 % in 2014, komend van 1,70 % in 2012, 1,79 % in 2010 en 3,48 % in 2000. In veertien jaar is het relatieve gewicht van de administratieve lasten dus met meer dan de helft gedaald (met 1,82 procentpunt).

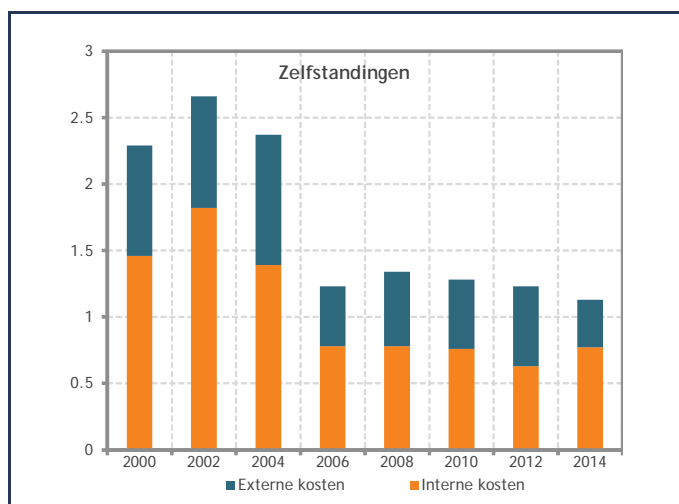
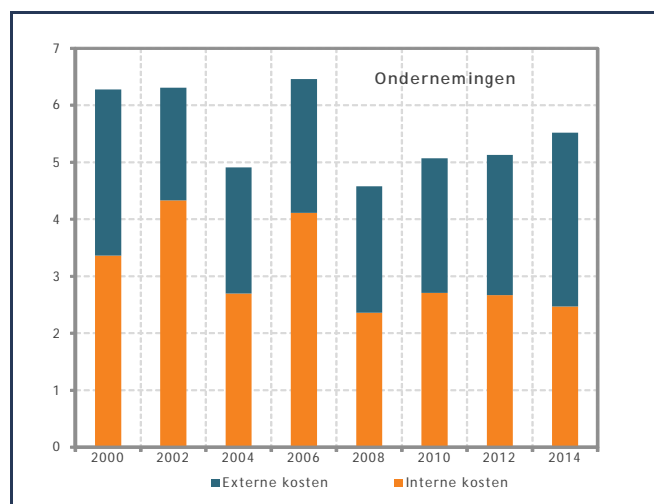
De administratieve lasten van de Belgische ondernemingen in 2014 lopen op tot 5,52 miljard euro, of 1,38 % van het bbp. Het grootste deel daarvan is voor rekening van de kleine ondernemingen. De administratieve lasten die wegen op de Belgische zelfstandigen lopen op tot 1,12 miljard euro of 0,28 % van het bbp. Het grootste deel daarvan is voor rekening van de zelfstandigen uit de dienstensector.

De regelgeving inzake tewerkstelling levert de grootste bijdrage tot de kostenstijging van de administratieve lasten voor de ondernemingen tussen 2012 en 2014, gevolgd door de fiscale regelgeving. Voor de zelfstandigen dalen de kosten van de administratieve lasten gegeneerd door de twee grote domeinen die hen aanbelangen, maar de administratieve lasten voor de milieuregelgeving dalen verhoudingsgewijs het sterkst.

De toename van de kosten van de administratieve lasten in absolute waarde tussen 2012 en 2014 is toe te schrijven aan de stijging van de kosten van de administratieve lasten voor de kleine ondernemingen en, in mindere mate, die voor de grote ondernemingen.

De figuur toont dat de stijging van de kosten van de administratieve lasten in absolute waarde voor de ondernemingen tussen 2012 en 2014 uitsluitend toe te schrijven is aan de stijging van de externe kosten en de aankoop van diensten buiten de onderneming, zoals boekhoudkundige diensten of het sociaal secretariaat, aangezien de interne kosten dalen over de beschouwde periode. Bij de zelfstandigen is de omgekeerde beweging zichtbaar: een daling van de externe kosten en een stijging van de interne kosten.

Kosten van de administratieve lasten in miljard euro

Uit de vergelijking van de gemiddelde kosten per werknemer volgens ondernemingsgrootte tussen 2012 en 2014 blijkt dat de kosten voor de kleine en middelgrote ondernemingen toenemen. Die stijging is echter vooral merkbaar bij de kleine ondernemingen als gevolg van de forse toename van de gemiddelde kosten per werknemer van de fiscale administratieve lasten, die ook verantwoordelijk zijn voor de uitgesproken toename voor de middelgrote ondernemingen. De gemiddelde kosten per werknemer dalen voor de grote ondernemingen, aangezien de daling van de gemiddelde kosten per werknemer als gevolg van de milieu- en fiscale regelgeving veel sterker is dan de toename van de gemiddelde kosten per werknemer als gevolg van de tewerkstellingsregelgeving.

De gemiddelde kosten voor de zelfstandigen evolueren in dalende lijn en blijven nog steeds lager dan de gemiddelde kosten per werknemer in de kleine ondernemingen, die in stijgende lijn evolueren. Het verschil tussen beide wordt groter in 2014 nadat het in 2012 licht afgenomen was.

Op kwalitatief niveau was de meerderheid van de zelfstandigen en de ondernemingen, net zoals in de vorige enquêtes, in 2014 van mening dat de administratieve lasten in de loop van de voorbije twee jaar gestegen zijn. Die mening is in 2014 echter veel minder uitgesproken dan in 2000, het jaar van de eerste enquête.

In de acht enquêtes zijn de ondernemingen en de zelfstandigen meer tevreden over de kwaliteit van de contacten met de betrokken administratie dan over de kwaliteit van de regelgevingen op zich. Over de acht enquêtes beschouwd, behalen dezelfde stellingen de beste scores bij de ondernemingen en de zelfstandigen. Die stellingen hebben betrekking op de bekend-

making van de regelgeving en de kwaliteit van de antwoorden door de bevoegde administratie (naleving van de antwoordtermijn en antwoorden die voldoen aan de behoeften). De voornaamste kritiek van zowel ondernemingen als zelfstandigen heeft betrekking op het vermogen van de regelgeving om zich aan te passen aan alle omstandigheden en op het gemakkelijk kunnen achterhalen en contacteren van de bevoegde dienst.

De ondernemingen en de zelfstandigen zijn in deze enquête globaal genomen minder tevreden over de kwaliteit van de contacten met de betrokken administratie dan bij de vorige enquête. Vooral de tevredenheid wat betreft het gemakkelijk kunnen achterhalen tot welke dienst men zich moet wenden, het gemakkelijk te kunnen contacteren van de bevoegde diensten en het feit dat de verkregen informatie beantwoordt aan de behoeften gaat achteruit bij de ondernemingen. Bij de zelfstandigen is de daling van de tevredenheidsgraad met betrekking tot de contacten met de bevoegde administratie vooral zichtbaar op het vlak van de fiscale regelgeving en heeft ze voornamelijk betrekking op de toegankelijkheid en het gemakkelijk kunnen achterhalen tot welke dienst men zich moet wenden.

Wat betreft de zeven vereenvoudigingen die ter evaluatie werden voorgelegd, wordt het vaakst gebruikge maakt van Belcotax-on-web voor de bedrijfsvoorheffing en het digitaal neerleggen van de btw-Intervat en die toepassingen worden ook het meest gewaardeerd door de ondernemingen en de zelfstandigen. Afgezien van de e-ID-CSAM en de elektronische loketten van de regionale overheden neemt de kans dat ondernemingen die toepassingen gaan gebruiken evenredig toe met de ondernemingsgrootte.

De publicatie '*Administratieve lasten in België voor het jaar 2014*' kan worden besteld, geraadpleegd en gedownload op www.plan.be.

Voor meer informatie:

Chantal Kegels, 02/507.74.30, ck@plan.be
Dirk Verwerft, 02/507.73.25, dv@plan.be